

Kontropagandos koordinavimo Tarybos
prie LKP CK posėdis, įvykęs 1980m. vasario
11d. protokolais № 8

1. Dėl Kontropagandos darbo Raseinių raione

Informavo LKP Raseinių rajono Komiteto
pirminis sekretorius dr. Z. Gramaile
(Priedama)

Vienodų Kongregacijos vnt. Garėnaitė
apilaukė ir apžiūrino p. A. Svarinską.

Rimkus neįtikino mokytoji Kadzau.

Referavo: S. Jušėnas
S. Manžurovas (priedama)
V. Jemeljanovas
H. Vaigauskas.

Analizė. Faktas, kad religinis ekstremizmas
išlieka už savo ribų. Kovot su juo, RK reikia
žinot užsienio radijo laidas, nes jais duodami
prototai, kreipimasi. Be žinojimo užsienio
radijo laido sunku dirbti. Trūksta, kad pravedamas
priemonės turėtų efekty. Reikia žinoti, kad svarbiausias
religiniai ekstremistai remiasi nacionalistinio pobūdžio
mity pagrindais dalyviais. Jie remia ekstremistus.

Bažnyčioje duoda blaivų prieaiška, tai jau prakti-
kuojama. Kodėl bažnyčioje? Ekstremizmas reikalingas
ryšiniškai. Štai, Tytunėnų - suorganizuoti - Rasei-
nių eisena, argi be ryšiniškai galima tai padaryti
klaidinimais - vaikai, itaka pagrindinė. Dokumentai p.

45.
Laikešvīnīze turi būti tikrai faktai apie dvarininkus.
Blynų - 4 brėžiai (Kunigų).

A. Lauzinčiūkas. „Tiesa“ duoda medžiagų.
Jodul. priemonės planuojamos ne tik mėsai, bet ir
mūsų prieskoniams - diversijai. Turime būti atvires.
Jeigu koks žmogus neplanuotas prieskonių / tam tikrų
priemonių, reikėtų gerai apgalvoti dėl jų apkal-
tinimo. Štai per vieną rajon laikraštį. redakcijoje
ateina kunigas ir pasiūlo straipsnius.

J. Kudelis. Naudingas visų raseinčiųjų
patyrimas, kur reiškovai religijai ekstremizmas,
Tai kalbama apie konkretų darbą. Pakvinti
sekretoriai, kur veikia „Komiteto“ nariai.

Dirbt gerai žinant „Oponentų“.

Reikia dirbti patlėms. Tai raseinčiųjų
darbas, todėl. Ir respublikinės organizacijos
turėtų padėti: mokytojai, kultūros kadrai.
Viskomuninės nuomonės informavimas šiuo
kunigų atsilgim. Dar pergalvoti apie
spaudą, radiją, televizijos vaidmenį šiame darbe.
Prie priemonių sugrupuoti prie kitų vietų.
(Kannecko ir kt.)

1980 m. vasaris 19 d. Stojūn

dėl kontrpropagandos darbo Raseinių rajone

1979 m. lapkričio 29-30 d.d. Kontrpropagandos darbo koordinavimo Tarybos prie LKP CK nariai - V.Jemeljanovas, G.Manžurovas ir S.Juršėnas lankėsi Raseinių rajone, kur analizavo kontrpropagandos būklę, pirmiausia darbą su religiniu ekstremizmu, o ryšium su tuo mokslinės ateistinės propagandos ir internacionalinio suklėjimo aspektus, daugiau dėmesio atkreipdami Viduklės zona. Įvyko pokalbis šiais klausimais su LKP rajono komiteto pirmuoju sekretoriumi Z.Gramila, Propagandos ir agitacijos skyriaus vedėju R.Antanaičiu, rajono laikraščio redaktoriumi S.Stankumi, "Žinių" rajono valdybos atsakingąja sekretore J.Čechauskiene, pabūvota Viduklėje (Viduklės tarybiniam ūkyje, Viduklės vidurinėje mokykloje, Kultūros namuose), Šiluvoje (Kalinino v. kolūkyje), Tytuvėnuose prarastas ideologinio aktyvo pasitarimas, kuriame dalyvavo ir LKP Kelmės rajono komiteto sekretorius A.Tutinas.

Raseinių rajonas - vienas iš tų, kur palyginti aktyviai pasireiškia religinio ekstremizmo židinyse ir ryšium su tuo aktualus rajone kontrpropagandos darbas, ypač minėtais šio darbo aspektais.

1978 metų viduryje į LKP Centro Komitetą atėjo laiškas nuo Viduklės vidurinės mokyklos komunistų. Šios apylinkės Tarybos vykdomojo komiteto, signalai iš atakirų respublikinių organizacijų, taip pat iš LKP Raseinių rajono komiteto apie ideologiškai kenksmingą, klerikalinę Viduklės klebono A.Svarinsko veiklą.

A.Svarinskas, ir praityje aršus antitarybininkas, buržuazinių nacionalistų bandų pokario metais ryšininkas, už nusikaltimus atlikęs 16 metų kalėjimo bausmę, kunigu į Viduklės bažnyčią buvo paskirtas 1976 metais. Be abejo, A.Svarinsko paskyrimą į Viduklės parapiją reikėtų konstatuoti kaip politinę tuometinio respublikos Igaliotinio kultų reikalams K.Tumėno klaidą. Nemaža Viduklės apylinkės gyventojų dalis iš seno yra religinga (apylinkės teritorijoje gyvena daugiau kaip 5000, o Viduklės gyvenvietėje - apie 3000 žmonių), priskaičiuojama daugiau kaip 30 fanatiškai tikinčių šeimų. Be to, Viduklės apylinkėje gyvenančių apie 100 žmonių pokario metais buvo bausti už dalyvavimą buržuazinių nacionalistų bandose arba už ryšius su jomis.

Paskirtas klebonu į Viduklę, A. Svarinskas iškart perėjo prie aktyvios klerikalinės veiklos. Pradėjo šmeižti socialistinę santvarką ir Tarybų valdžios organus. Pamoksluose užsiėmė vietos partinį ir tarybinį aktyvą, šmeižė komunistus, šantažavo mokytojus. Pasitaikė trūkumus prekyboje, buitinio aptarnavimo sferoje siejo su socializmu, Tarybų valdžios "trūkumais". Aplanai A. Svarinskas mokamai panaudojo savo klerikalinėje veikloje pasitaikė trūkumus.

Dalis tikinčiųjų iš pradžių pateko į kunigo A. Svarinsko klerikalinę įtaką ir į jo religinio aktyvinimo veiklą. Ryšium su tuo pastebimai bažnyčioje padidėjo moksleivių. Grubiai jis pažeidinėjo tarybinius kultūrinės įstatymus – organizavo vaikų katekizavimą, įtraukė moksleivius į religinius patarnavimus.

Pašymėtina, kad vietos partinis bei tarybinis aktyvas laiku nepriešpastatė kunigo A. Svarinsko veiksmams kryptingo ir efektyvaus ideologinio darbo. Reikiamos paramos laiku ne suteikė Viduklės partiniam ir tarybiniam aktyvui rajoninės organizacijos, LKP rajono komitetas.

1979 m. sausio mėn. apsilankiusi Raseinių rajone respublikinių organizacijų atsakingų darbuotojų grupė konstatavo Viduklės zonoje apleistą ateistinį darbą, apmirusį kultūrinį gyvenimą, nepakankamą kovą su amoraliais reiškiniiais bei kitomis negerovėmis. Susidariusioje situacijoje iškilo būtinumas suaktyvinti Viduklėje idėjinį-auklėjamąjį, kultūrinį darbą, iš esmės pagerinti mokslinę ateistinę propagandą.

Partijos rajono komitetui padedant, Viduklės zonos kolektyvai (Viduklės paukštininkystės tarybinis ūkis, Viduklės vidurinė mokykla, Viduklės apylinkės LDT vykdomasis komitetas, "Lietžemūk-technikos" susivienijimas, Paūpio žuvininkystės tarybinis ūkis, Pryšmančių tarybinis ūkis, Ždanovo v. kolūkis, "Tarybiniu keliu" kolūkis) sudarė 1979 metams kompleksinį idėjinio-politinio darbo planą, apimantį zonos pirminių partinių, visuomeninių organizacijų, mokyklos, kultūrinių įstaigų, apylinkės LDT vykdomojo komiteto, "Žinijos" darbą.

Vykdant minėtą kompleksinį priemonių planą, atkreiptas dėmesys į gyventojų prekybos ir buitinio aptarnavimo pagerinimą, per praėjusį metų laikotarpį pasitvarkė, pašvarėjo pati Viduklės gy-

venvietė. Remontuoti kultūros namai, viešojo maitinimo įstaigos. Sprendžiamas klausimas dėl kultūros komplekso statybos Viduklėje.

Viduklėje susktyvėjo kultūrinis-masinis darbas. Zoniniai kultūros namai nemažai dėmesio paskyrė Viduklės zonos gyventojų laisvalaikio organizavimui. Planingai vyksta poilsio, teminiai vakarai. Prigijo vakarai "Kai tau per 30". Viduklės, Saujainių, Gylių, Paupio kultūros namuose prarastos vakaronės, skirtos darbo pirmūnams ir veteranams. Vykusiai Viduklėje praėjo mechanizatorių palydos pavasarį į laukus, Pergalės dienos paminėjimas. Iškilmingai paminimos valstybinės šventės.

Viduklės spylinkės LDT, drauge su partine, kitomis visuomeninėmis organizacijomis kas mėnesį organizuoja iškilmingas vardinimas (ko anksčiau nebuvo), mirusiųjų pagerbimo dieną. Aktyvinti liaudies tradicijų įdiegimą padeda tai, kad Viduklėje prie zoninių kultūrų namų veikia liaudies tradicijų kultūros fakultetas, kurį šiais mokslo metais lanko 30 žmonių. Zoniniuose kultūros namuose koncertavo Saujainių, Gylių, Paraseinio kultūros namų saviveiklininkai, Kauno m. meno darbuotojų rūmų saviveikla bei Kauno "Inkerio" klubo estradinis ansamblis.

Viduklėje buvo prarasta eilė rajono sporto renginių, kaip kaimo jaunimo vasaros žaidynės, rajoninis pionierių būrių vadovų-gamybininkų saskrydis, rajoninės moksleivių lengvosios atletikos keturkovės varžybos.

Tačiau reikia pažymėti, kad LTSR kultūros ministerija buvo įpareigojusi respublikos Valstybinę Filharmoniją į koncertinį kolektyvų gastrolių planą įtraukti ir Viduklės zoninius kultūros namus (į ketvirtį nemažiau dviejų koncertų ar spektaklių), bet per metus į Viduklę buvo nuvykęs tik lėlių teatras.

Rajono kultūros skyrius pilnai neužtikrino taip pat planuoto pasikeitimo koncertine programa ir su rajono kitais kultūros namais.

Viduklės zonos kolektyvų politinformatorių ir agitatorių darbui persitvarkyti padėjo organizuotas seminaras jų veiklos ir metodikos klausimais, o ideologiniam aktyvui - surengta teorinė-praktinė konferencija "Tarybinis gyvenimo būdas".

Ypatingas dėmesys telkiamas mokelinei ateistinei propagandai, ateistiniam individualiam darbui. 1979 m. vasario 15 d. prarasta teorinė-praktinė konferencija "TSRS naujoji Konstitucija

ir sąžinės laisvė", kurioje pranešimus padarė respublikos mokslininkai - Zakas, Gaidys, Ruželytė, Jarmalavičius. Visa eilė respublikos lektorių ateistų - J. Podžiauskaitė, R. Skisgiris, P. Dičius, Br. Deksnys, S. Kanišauskas, T. Beteitis skaitė paskaitas "Ar bus pasaulio pabaiga?", "Vatikanas ir šiuolaikinės katalikybės modernizavimas", "Klerikalinis antikomunizmas - komunizmo priešinys", "Ateistinio auklėjimo vaidmuo, formuojant materialistinę pasaulėžiūrą", "Šeima ir moralė", "Pasaulio religijos" ir kt. Viduklėje ir zonos kolektyvuose.

"Žinijos" draugijos rajono organizacija bei Raseinių ir Ariogalos miestų, surengė 5 temų kinolektoriumus ateistine tematika Viduklėje bei Šiluvoje.

Respublikinė "Žinijos" valdyba suteikė papildomą paramą ruošiant rajono ir Viduklės zonai lektorių kadrus. Šiais metais respublikinėse lektorių mokyklose turi galimybių mokytis 18 lektorių iš Raseinių rajono. Iš Viduklės zonos papildomai į respublikines mokyklas pasiųsti lektoriai - E. Červinskienė į lektorių tarptautininkų, A. Jasiulytė į ekonomistų, G. Uosienė į ateistinio auklėjimo metodikos, V. Ananavienė į dorovinio auklėjimo ir M. Giedraitienė į socialistinio internacionalizmo metodikos lektorių mokyklas.

Šių priemonių ir paramos dėka Viduklės zonos kolektyvuose išaugo paskaitų skaičius. Per 1979 m. devynis mėnesius vien ateizmo ir internacionaline problematika perskaityta kvalifikuotų paskaitų Viduklės dirbantiems - 3 paskaitos ateistine ir 2 internacionaline tematika, Viduklės vidurinės mokyklos mokslieviams atitinkamai - 26 ir 14 paskaitų, Paupio dirbantiems - 12 ir 7 paskaitos, Pryšmančių tarybinio ūkio dirbantiems - 3 ir 5 paskaitos, "Tarybiniu keliu" kolūkyje - 3 ir 5 paskaitos, Ždanovo kolūkio dirbantiems - 5 paskaitos internacionaline ir 1 paskaita ateistine problematika.

Paskaitinėje propagandoje panaudojami dažniau teminiai vakarai, klausimų-atsakymų vakarai ir popietės, disputai, žodiniai žurnalai.

Partijos rajono komitetas ypatingą dėmesį atelkė darbui Viduklės vidurinėje mokykloje pagerinti. Sustiprinta mokyklos vadovybė - į mokyklą atėjo naujas direktorius ir užklasinio darbo

organizatorius. Yra pasikeitimų ir mokyklos pedagogų kolektyve. 1979/80 m.m. į Viduklės vidurinę mokyklą atėjo 10 naujų pedagogų. Nors Švietimo ministerija, skirdama jaunos specialistus į Viduklę, nepilnai atsišvelgė į tai kurių iš jų dalykinį pasiruošimą. Daugiau dirbama su klasių vadovais. Per mokyklos pedagogų tarybos posėdžius, partinius ir komjaunimo susirinkimus nuolat keliamas mokytojų atsakomybė, siekiama jų aktyvaus dalyvavimo demonstruojant antitarybinę Viduklės klebono A.Svarinsko veiklą ir moksleivių ir tėvų tarpe.

Kadangi anksčiau nemaža moksleivių kunigui A.Svarinskui buvo pavykę įtraukti mišių patarnavimui, todėl buvo atlikti tyrimai dėl priežasčių, skatinančių veiktą dalyvavimą minėtuose patarnavimuose. Tyrimų medžiaga davė atsakymą, kad daugumoje tai tėvų-fanatikų įtaka. Dėl šios priežasties partinės organizacijos aktyviau pradėjo pasitelkti ateistiniam darbui individualią veiklą. Į šią veiklą pirmiausia buvo nukreipti ūkių ir įstaigų vadovai, komunistai. Pažymėtinas Viduklės tarybinio ūkio direktoriaus E.Zaikausko atliktas naudingas individualus darbas su moksleivių tėvais. Individualaus darbo su tėvais rezultatai aptariami zonos įstaigų ir ūkių vadovų bei partinių organizacijų sekretorių pasitarimuose. Apie bažnytininkų darbo metodus, formas bei turinį informuojamas rajono partinis aktyvas bei atskirai Viduklės zonos ideologinis aktyvas. Partinio aktyvo pagalba pastoviai klausami antitarybiškai nusiteikusių kunigo A.Svarinsko pamokslai, kaupiama medžiaga kompromituojanti jį patį.

Kunigo A.Svarinsko tarybinių kultų įstatymų pažeidinėjimais nelieta nepastebėti rajono administracinių organų. Viduklės klebonas Svarinskas nubaustas 50 rublių bauda už tarybinių kultų įstatymų pažeidimus, ne kartą buvo kvieistas pokalbiams į rajono LDT vykdomąjį komitetą.

Partijos rajono komiteto priimta ir įgyvendinama kompleksinio plano Viduklės zonos kolektyvų idėjiniam-politiniam darbui stiprinti 1979 metams dėka, pasiekti juntami kai kurie teigiami poslinkiai, užkertant ekstremistinę kunigo A.Svarinsko veiklą. Kiek susiaurėjo jo veiklos mastai ir aktyvumas. Labai svarbu tai, kad dalis tikinčiųjų, anksčiau akiai pakludavusių antitarybininko kunigo A.Svarinsko valiai, šiuo metu atsišlieja nuo jo ir nepalaiko bei nedalyvauja A.Svarinsko organizuojamose antitarybinėse priemonėse.

Maždaug tris kartus sumažėjo moksleivių dalyvavimas religiniuose patarnavimuose. Pavyzdžiui, 1979 m. lapkričio 1 d. kunigo A. Svarinsko organizuotose vėlinėse iš Viduklės vidurinės mokyklos religiniuose patarnavimuose dalyvavo tik 2 moksleiviai, nors tiesa iš kitų mokyklų dar buvo organizuota - 11 porų mergaičių ir 12 porų berniukų religingąje eisenoje.

Žinoma, tai nereiškia, kad kunigas A. Svarinskas atsisakė ekstremistinės veiklos. Pamoksluose jis ir toliau spekuliuoja moralės problemomis, mėgina pasitelkti nacionalinius jausmus, išpučia pasitaikančius Viduklėje trūkumus, ūkinius sunkumus. Todėl dalis į bažnyčią žmonių atsilanko paklausyti kunigo A. Svarinsko dėstomų pamoksluose "aktualijų".

Partijos rajono komitetas, Viduklės zonos partinis aktyvas teisingai supranta, kad padaryta tik darbo pradžia. 1979 m. spalio 30 d. LKP RK propagandos ir agitacijos skyrius apavaratė "Viduklės zonos kolektyvų idėjinio-politinio darbo kompleksinio plano 1979 metams" vykdymą.

Pastaraisiais metais Raseinių rajone visuomenėje sustiprintas dėmesys kontrpropagandos tobulinimui, pirmiausia per materialistinės pasaulėžiūros, mokslinės ateistinės propagandos ir internacionalinio auklėjimo darbą.

Rajone yra susiklosčiusi internacionalinio ir patriotinio auklėjimo sistema. Internacionalinio ir patriotinio auklėjimo klausimai vienaip ar kitaip buvo liesti 10 LKP Raseinių RK biuro, 3 LKP Raseinių RK Propagandos ir agitacijos skyriaus posėdžiuose, taip pat plenumuose, svarstant rajoninio laikraščio darbą bei TSKP CK nutarimą "Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjamojo darbo gerinimo". 1980 m. I ketvirtyje planuojama internacionalinio ir patriotinio auklėjimo problemas aptarti partijos rajono komiteto plenumo.

Rajono ideologiniam aktyvui prarastas seminaras "TSKP XXV suvažiavimas apie tolesnį TSRS nacionalinės politikos vystymą", konferencijos "Tarybinio patriotizmo ir socialistinio internacionalizmo ugdymas V. Lenino gyvenimo pavyzdžiu", "Tarybinis gyvenimo būdas".

LKP rajono komiteto biuro nutarimu įvesta vieninga politinė diena, kurios metu darbo kolektyvuose pravedami politiniai renginiai, susitikimai su vadovaujančiais partiniais, tarybiniais dar-

buotojais, pranešėjų grupės prie LKP RK nariais, lektoriais, politinformatoriais, kurių metų stengiamasi įnešti ir kontrpropagandinį krūvį.

Atkreiptas didesnis dėmesys politiniam darbui negausiuose darbuotojų skaičiumi kolektyvuose. Į šiuos kolektyvus stengiamasi planingai nukreipti vadovaujančius rajono darbuotojus, lektorius.

Nuometinės LKP RK lektorių grupės nariai specializuojasi ir skaito paskaitas kontrpropagandos ir internacionalinio auklėjimo klausimais.

Šiam darbui pajungiamas politinformatorių grandis. Pavyzdžiui, politinformatoriai, komentuojantys kultūros ir komunistinės moralės klausimus, pravedė 1979 metais kolektyvuose pokalbius: "Lietuvos TSR kultūros dienos Kaliningrado srityje - tautų draugystės ir brolybės šventė", "Literatūros ir meno darbuotojų vaidmuo, turtinant darbo žmonių dvasinį pasaulį", "Socialistinės tradicijos - geriausias tarybinių tautų brolių atspindys" ir kt.

Internationaliniam dirbančiųjų auklėjimui rajono partinės organizacijos palyginti plačiai panaudoja paskaitinę propagandą. Rajone 30 lektorių skaito paskaitas internacionaline problematika. Šia tematika 1978 m. buvo perskaityta daugiau kaip 150 paskaitų, tai per 9 praėjusių metų mėnesius - 340. Specialistinio internacionalizmo principų propagandai panaudojami paskaitų ciklai. Praveisti paskaitų ciklai "Lenino nurodytu keliu", "Broliškos TSRS respublikos", "Tarp lygių lygi ir laisva".

Praeitais metais praveisti internacionaline tematika 4 kino-lektoriumai, šiais metais organizuota 14 kinolektorių.

Nuoktinis dėmesys skiriamas lektorių kadrų mokymui. Praeitais metais 2, o šiais metais 3 rajono lektoriai lanko respublikinę internacionalistų mokyklą. Jie panaudojami pravedant užsiėmus rajono lektorių internacionalistų mokykloje, kurią lanko 30 klausytojų. Rajone organizuotas Liaudies universiteto tautų draugystės fakultetas, kuriame šiais metais mokosi 105 žmonės. Jau 10 metų veikia Liaudies universiteto karinio patriotinio auklėjimo fakultetas, kurį baigė virš 7500 jaunuolių. Patriotiniam, internacionaliniam auklėjimui padeda rajone veikiantys 9 interklubai, 25 šlovės kampeliai, 4 visuomeniniai kraštotyros muziejai.

Rajonas lenktyniauja su Baltarusijos TSR Glubokoje rajonu. Siekiama sistemos pasikeičiant delegacijomis tarp šių rajonų kolektyvų. Rajoniniame laikraštyje yra pastovi rubrika "Respublikoje, su kuria lenktyniaujame".

Plačiai panaudojamas Kryžkalnio monumentas Tarybinei Armijai išvaduotojai, 6 broliškos kapinės. Rajone pastatyta 11 paminklų, iškaldintos 6 memorialinės lentos. Svarbų vaidmenį internacionaliniame ir patriotiniame auklėjime vaidina 9 Raseinių miesto garbės piliečiai - Didžiojo Tėvynės karo, partizaninio judėjimo dalyviai, taip pat rajone gyvenantys daugiau kaip 300 Didžiojo Tėvynės karo dalyvių, virš 60 partizaninio judėjimo dalyvių. 1979 metais, švenčiant rajono išvadavimo iš vokiškųjų okupantų 35-ąsias metines, Raseinių m. Garbės piliečio, Tarybų Sąjungos Didvyrio, generolo-leitenanto N. Oleševo vardu buvo pavadinta viena iš Raseinių miesto gatvių.

Nuo 1977 metų įvestas rajone naujas tradicinis renginys - Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje metinių proga organizuojamas mitingas Žemaičio aikštėje, kur dalyvauja kovų už Tarybų valdžią dalyviai, buvę Raseinių kalėjimo politkaliniai, kovų ir darbo veteranai, pirmūnai.

Kasmet apie 35 ekskursijos išvyksta į broliškas respublikas.

Partijos rajono komitetas visai dėsningai daug dėmesio skiria visuomenėje rajono ~~masių~~ ateistiniam darbui, stiprina reklumą partinėms organizacijoms, visoms ideologinio darbo grandims. Rajone dar nemaža daugiau ar mažiau su religija susijusių žmonių, veikia 18 religinių bendruomenių, kuriose dirba 19 kulto tarnų, atskirose vietose mėgina aktyviai reikštis bažnytinis aktyvas.

LKP rajono komiteto biuras 1979 m. spalio mėn. apsvaustė ir patvirtino "Apie religinių kultų įstatymų laikymąsi ir kovos su religiniu ekstremizmu" priemonių planą, išplaukiantį iš analogiško LKP CK nutarimo.

Kaip taisyklė, kartą pusmetyje mokslinės ateistinės propagandos klausimai analizuojami LKP RK Propagandos ir agitacijos skyriuje. Pavyzdžiui, 1979 m. rugsėjo mėn. buvo aptarta "Viduklės zonos pirminių partinių organizacijų veikla, formuojant dirbančiųjų ir jaunimo mokslinę pasaulėžiūrą", 1979 m. gruodžio mėn. - "Apie ateistinį auklėjimą Šiluvos vidurinėje mokykloje ir Kalinio kolūkyje".

Suaktyvino veiklą rajono Mėkalinės ateistinės propagandos koordinavimo taryba, kurios sudėtyje – 15 žmonių. Praeitais metais taryboje išklaudyta Priešmančių tarybinio ūkip? "Tarybinis kelis" kolukio "Šatrijos" siuvimo įmonių gamybinis susivienijimo, gydymo įstaigų ateistinio darbo koordinavimo tarybų informacijos. Pastaruoju metu sustiprintas dėmesys Viduklės zonai.

Rajono "Žinijos" draugijos organizacijos valdyba pravedė plenumą "Apie rajono pirminių "Žinijos" draugijos organizacijų atliktą darbą ir uždavinius, formuojant rajono gyventojų mėkalinę materialistinę pasaulėžiūrą". Suaktyvius paskaitinę ateistinę propagandą rajone išaugo paskaitų skaičius šia tematika: per 1978 metus perskaityta 227, o per 1979 m. 9 mėnesius – 285 paskaitos. Kartu išaugo ir skaitytų paskaitų kokybė. Ne tik Viduklės zonos kolektyvuose, bet ir daugelyje kitų rajono kolektyvų materialistinės pasaulėžiūros, mokslinio ateizmo klausimais skaitė paskaitas daugelis žymių respublikos lektorių ateistų.

Rajone veikia lektorių-ateistų mokykla, kur vyksta užsiėmimai kas mėnesį, dažnai užsiėmimuose pranešimus skaito irgi respublikos ateistai.

Kontrpropagandos darbu besimėkančio jaunimo tarpe rūpinasi rajono Liaudies švietimo skyrius. Švietimo tarybos posėdžiuose praktikuojamos mokyklų vadovų ataskaitos moksleivių ateistinio auklėjimo klausimais. Visose rajono vidurinėse ir aštuonmetėse mokyklose sudarytos ateistinio darbo koordinavimo tarybos.

Teigiamai reikia vertinti partijos RK dėmesį gerinant ateistinį darbą gydymo įstaigų darbuotojų tarpe, ligoninėse ligonių tarpe.

Tampa tradicija iškilmingos santuokos, sidabrinų ir auksinių santuokų pakartojimai, iškilmingos vardynos.

1978-1979 m. rajono laikraštis "Naujas rytas" suaktyvino ateistinę veiklą. Išspausdinti visi Eltos straipsniai šia tematika. Buvo tokios rubrikos "Tikinčiajam ir ateistui", žurnalo "Nauka i religija" puslapiuose. Tokių straipsnių išspausdinta daugiau kaip 20.

Savo medžiagą redakcija spausdino su rubrikomis "Ateistinėmis temomis", Ateistinės propagandos klausimais", "Ateistinė recenzija" ir kt. Išspausdinta 18 straipsnių. V.Venckutė ir N.Narbutienė straipsnyje "Grindžiame kelią į šviesą" pasakojo apie "Nemuno" kol-

Okio ateistų veiklą, gyd. B. Ziberskaitė str. "Medicinos ir religijos požiūris į ligų ir epidemijų kilmę" kėlė materialistinės pasaulėžiūros klausimus, P. Puteikienė pasakojo apie ateistinį darbą mokykloje.

Atkreiptinas dėmesys P. Juškevičiaus ir S. Pukinsko straipsnį "Kunigų laikai" (79. Nr. 30), kur pasakojami prisiminimai apie šios bažnyčios dvasininkų sąvałę.

Atsiliepdami į šį rašinį, savo priminimus apie kunigų dvi-veidiškumą parašė mokytoja G. Dabašinskienė. Jos straipsnelis "Mokinio akimis" (79. Nr. 48) parodė, kaip buvo žalojamas jaunimas moraliai.

Specialiai "Naujam rytui" straipsnius parašė respublikos ateistai B. Jauniškis - "Elgetaujant" (79. Nr. 43). J. Zaksas - "Dorovinis ateizmo turinys" (79. Nr. 54-55).

Redakcija 1978-79 metais didesnę dėmesį skyrė kontrpropagandai. Buvo duodamas atkirtis kai kurių kulto tarnų šmeižikiškai veikalai, jų prasimanyms apie religijos varžymą rajone ir panašiai.

Pasklidus po rajoną laiškas, raginantys melstis ir kitus raginti tai daryti, išspausdino rajono mokslinės ateistinės propagandos koordinavimo tarybos pirmininko P. Stapono straipsnį "Legenda su prasimanymais" (78. Nr. 84). Gavus žinių, kad ariogališkis A. Lazdauskas, nors turi šeimą, pavaduoja kaimyniniuose rajonuose kunigus, išspausdintas ariogališkio aktyvisto P. Rainio straipsnis "Tikrasis A. Lazdausko veidas" (78. Nr. 90).

Kontrpropagandos klausimams geriau nušviesti įvesta rubrika "Principiniai klausimai". Su ja išspausdinti straipsniai "Taip kurstoma nesantaika", "Tikinčiųjų akimis". Juose dėnaskuotos Višuklės bažnyčios klebono A. Svarinske pamoksluose dėstomos antitarybinės mintys, parodyta, kad jo veikla kiršina žmones. Ariogališkis ateistas V. Vaicekuskas parašė aštrų poleminių straipsnį "Mintys, išklausius pamokslą" (79. Nr. 37). Apie sektantų mėginimus skleisti savo idėjas rašė straipsnyje "Tylėti - tai pritarti" (79. Nr. 93).

Per paskutiniuosius 1978-79 m.m. išspausdinta daugiau kaip 50 straipsnių, padedančių ugdyti materialistinę pasaulėžiūrą, aprašyta daugelis ateistinių renginių: stebuklų, vakarų mokyklose, pašnekesių ūkiuose ir t.t.

Pasiūlymai:

1. Lietuvos Komunistų partijos Raseinių rajono komitetui imtis iniciatyvos Viduklės ir Šiluvos senose parengti ir vykdyti sukoordinuotą priemonių planą idejiniam-politiniam (ypač moksliniam ateistiniam, internacionaliniam ir patriotiniam, doroviniam auklėjimui, kontrpropagandai), apimančią zonų pirminių partinių, visuomeninių organizacijų, mokyklų, administracinių organų, kultūrinių įstaigų, apylinkių LDP vykdomųjų komitetų, "Žinijos" darbą 1980 metams.

2. Viena iš svarbiausių ateistinio darbo dalių laikyti kovą su religiniu ekstremizmu, mokslinio ateistinio, internacionalinio, dorovinio darbo glaudinimą.

Stiprinant mokslinį ateistinį darbą, atkreipti dėmesį į šio darbo tobulinimą visuose lygiuose - pagal gyvenamąją vietą, šeimose mokyklose, darbo kolektyvuose, ypač individualų darbą, padidinti komunistų ir komjaunuolių atsakomybę moksliniame ateistiniame darbe.

3. Partijos RK, pirminėms partinėms organizacijoms gerinti religingumo laipsnio studijavimą bei analizę, jo pasireiškimo priežastis, ypač jaunimo tarpe, kiekviename kolektyve.

4. Kovoiant su kunigo A.Svarinsko ekstremistine veikla, ideologiniame aiškinamajame darbe akcentuoti, kad kovojame ne prieš religiją, bet prieš antitarybinę dvasininkų veiklą.

5. Tobulinti visų ideologinio darbo grandžių dalyvavimą kontrpropagandoje, jų sukoordinavimą rajone bei kolektyvų mastu. Į kontrpropagandinį darbą aktyviau įjungti partijos RK pranešėjų ir neetatinių lektorių grupes, dalį "Žinijos" lektorių, politinformatorių, vietinį radiją.

Tikslinga būtų prie partijos rajono komiteto ideologinės komisijos turėti atskirą sekciją, arba tarybą, kuri užsiimtų šiuo ideologinio darbo baru.

Stiprin

*gerai išreikšta
Kovo su religiniu
Bot miera
ryšių palaikymas
Rusijos*

*Mazai medikų dalyvavo - atsiųsk darbe - į autoriteto panaudojimą
Mokymų taryba*

*Ne diskutuoti su kunigu, bet nurodinti jį šalinant
tiksli*

*Laiku užvesti duomenis, kurio - tai reprimacija prieš
kontrpropagandą. Tokių momentų panaudojimas*